

1. Ali veš, kaj je VARNA TOČKA?

Če veš, povej,

- kaj je,
- kdaj in kje si prvič slišal zanjo,
- kdo te je seznanil z njo,
- kje je v tvojem ali bližnjem kraju,
- kako je zaznamovana,
- ali si jo že kdaj obiskal, zakaj si jo in kdo ti je tam pomagal.

2. Ali si v šoli dobil zloženko o VARNI TOČKI?

Kaj si izvedel iz nje?

Ali se ti zdi pomembno, da si obveščen o VARNIH TOČKAH?

Pojasni svoj odgovor.

3. Preberi besedilo.

VARNA TOČKA je javni prostor, v katerega se lahko zatečeš po pomoč v različnih težavah, npr.

- če si se izgubil,
- če ti grozijo vrstniki,
- če ne moreš priti domov ali v stik s starši,
- če si videl kaznivo dejanje,
- če si bil izpostavljen telesnemu ali duševnemu nasilju,
- če si bil izpostavljen mučenju, poniževanju ali izkoriščanju,
- če si bil spolno zlorabljen,
- če potrebuješ pomoč pri domači nalogi itd.

Obisk v VARNI TOČKI je anonimen; to pomeni, da ti ni treba povedati svojega imena in priimka.

VARNE TOČKE so v različnih prostorih. To so lahko frizerski salon, lekarna, knjižnica, cvetličarna, mladinski center ali kateri drug lokal. Tam vedno najdeš usposobljene ljudi, ki ti bodo pomagali, nudili zaščito, svetovali, te usmerili k pravi osebi ali poklicali tvoje starše.

Vsaka VARNA TOČKA je vidno označena z modro nalepko.

4. O čem govori to besedilo?

Kaj si o tej temi izvedel iz posameznih odstavkov? Poveži.

Iz prvega odstavka sem izvedel,	_____	1	kako so zaznamovane varne točke.
Iz drugega odstavka sem izvedel,	_____	2	kaj je varna točka.
Iz tretjega odstavka sem izvedel,	_____	3	kje so varne točke.
Iz četrtega odstavka sem izvedel,	_____	4	kako naj se obnašam v varni točki.

5. Komu bi svetoval obisk v varni točki?

Kdo mu/ji bo tam pomagal?

Kako mu/ji bo pomagal?

6. Preberi poved.

Varna točka je javni prostor, v katerega se lahko otroci zatečejo po pomoč.

Kateri pojem je predstavljen v zgornji povedi?

Kaj dela avtor v tej povedi?

- a) Pripoveduje o svojih izkušnjah z varno točko.
- b) Vabi na prireditev ob postavitvi varne točke.
- c) Razlaga pojem varna točka.
- č) Napoveduje postavitve nove varne točke.

Kaj je zgornja poved?

- a) Doživljajski spis.
- b) Vabilo.
- c) Razlaga pojma oz. definicija.
- č) Obvestilo.

Kaj je varna točka?

- a) Bitje.
- b) Organizacija.
- c) Javni prostor.
- č) Nalepka.

Kaj je značilno za varno točko?

- a) Da v njej otroci uprizarjajo lutkovne predstave.
- b) Da lahko v njej poiščejo pomoč starejši ljudje.
- c) Da lahko otroci v njej poiščejo pomoč.
- č) Da v njej zdravijo otroke.
- d) Da se v njej zabavajo otroci.

7.

Opazuj zgradbo definicije.

Varna točka je javni prostor, v katerega se lahko otroci zatečejo po pomoč.

Iz koliko delov je definicija?

- a) Iz enega.
- b) Iz treh.
- c) Iz dveh.

Kaj je navedeno v posameznih delih definicije? Poveži.

V prvem delu	_____	1	je naveden pojem oz. izraz, ki ga razlagamo.
V drugem delu	_____	2	so navedene njegove značilnosti.
V tretjem delu	_____	3	je navedena njegova nadpomenka.

8.

Preberi nepopolni povedi in ju dopolni. (Pomagaj si z rešitvami 6. in 7. naloge.)

V leksikonih in učbenikih je pojem oz. izraz razložen tako, da je najprej navedeno njegovo ime (npr. *varna točka*), nato njegova _____ (npr. *javni prostor*), nazadnje pa so navedene njegove _____ (npr. *v katerega se lahko otroci zatečejo po pomoč*). Taki tridelni razlagi pojma oz. izraza pravimo _____.

9.

Vstavi manjkajoči del definicije.

- _____ je žival, ki laja.
- _____ je posoda, ki ima valjasto obliko in služi za kuhanje.
- _____ je zver, ki je rdečkasto rjave barve in ima košat rep.
- _____ je snov, iz katere so deblo, veje in korenine dreves ter grmov.

- _____ je udoben stol, ki ima naslonjalo za hrbet in roke.
- _____ so pripomoček z lečami, s katerimi popravimo slabovidnost.
- _____ je kost, ki povezuje prsnico z ramenskim sklepom in ima obliko črke S.

Kateri del definicije si vstavil?

- a) Definirani pojem oz. izraz.
- b) Nadpomenko.
- c) Značilnosti definiranega pojma.

10. Vstavi manjkajoči del definicije.

- Dežnik je _____, ki ga uporabljamo za zaščito pred dežjem.
- Grm je _____, katere steblo se že pri dnu veji v več stranskih stebel.
- Samostalnik je _____, ki poimenuje bitje, stvar ali pojem.
- Jerebica je _____, ki živi na poljih in travnikih.
- Igrača je _____, ki ga uporablja otrok za igranje.
- Maron je _____, ki ga gojijo predvsem v Sredozemlju.
- Motika je _____, ki ima dolg ročaj in ploski trikotni list za kopanje.

Kateri del definicije si vstavil?

- a) Definirani pojem oz. izraz.
- b) Nadpomenko.
- c) Značilnosti definiranega pojma.

11. Vstavi manjkajoči del definicije.

- Macesen je iglavec, _____
- Gledališče je zgradba, _____
- Hladilnik je naprava, _____
- Limona je sadež, _____

Kateri del definicije si vstavil?

- a) Definirani pojem oz. izraz.
- b) Nadpomenko.
- c) Značilnosti definiranega pojma.

12. Primerjaj definiciji.

Zavora je naprava, ki upočasni in ustavi avto.

Črna skrinjica je naprava, ki beleži pomembne podrobnosti med poletom.

Katera izraza sta razložena?

Ali sta obe definiciji iz treh delov?

DA NE

Svoj odgovor ponazori tako, da obkrožiš njune dele.

Kateri del imata enak?

Zakaj prav tega?

Zakaj ni enak tudi njun tretji del?

13. Skušaj razložiti izraza *čeljust* in *robot*.

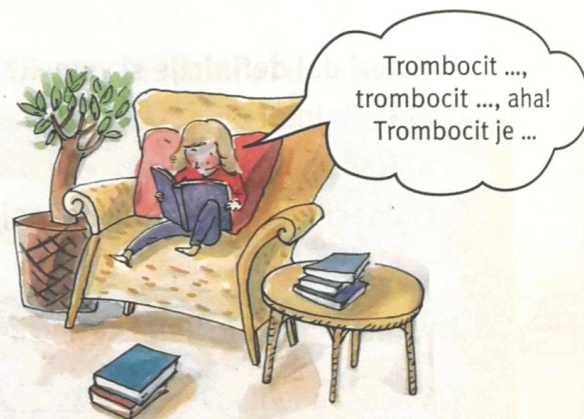
Ali bosta tudi ti definiciji imeli kateri del enak?

Zakaj?

14. S pomočjo leksikonov, enciklopedij in spleta napiši definicije

izrazov ciklama, komar, dan reformacije, učbenik, kenguru, trombocit, vranica.

15. Napiši nadpomenke.

svinčnik, pero, flomaster

mama, oče

Sonja, Aleš, Vesna

Novak, Habjan, Rekič

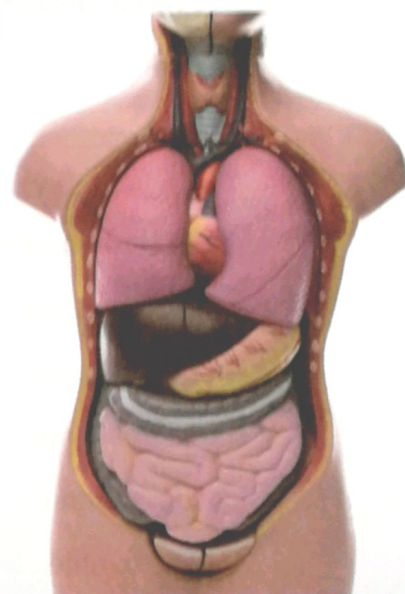
konj, mačka, ovca

kos, sinica, vrabec

dež, sneg, toča

komolec, kolk, gleženj

želodec, pljuča, jetra

16. Napiši po tri podpomenke.

vozilo

plovilo

glasbilo

prostor

obuvalo

listavec

govedo

17. Preberi povedi in napiši, kaj pomenijo podčrtane besede.

Varna točka je javni prostor.

Obisk v varni točki je anonimen.

Irena se je zatekla v varno točko.

Noga mi je zatekla.

Varno točko zaznamuje modra nalepka.

To je bila modra odločitev.

18. Pripiši protipomenke.

javni _____

vsak _____

varen _____

viden _____

19. Naslednje besede pretvori v besedne zveze.

mučenje to, da _____

poniževanje to, da _____

izkoriščanje to, da _____

zlorabljanje to, da _____

svetovanje to, da _____

20. Podčrtane besede zamenjaj s pridevniki.

plašč od Anice _____ plašč

torba od sošolke _____ torba

igrača od Janka _____ igrača

starši od Anžeta _____ starši

družina od strica _____ družina

avto od poštarja _____ avto

drsalke od Miha _____ drsalke

Katere pridevnike si tvoril?

a) Lastnostne.

b) Svojilne.

c) Vrstne.

21. Vstavi ker, da bi ali zato.

Andrej je imel težave z domačo nalogo, _____ je odšel v varno točko.

Andrej je odšel v varno točko, _____ mu pomagali.

Andrej nima več težav z domačo nalogo, _____ so mu pomagali v varni točki.

Vprašaj se po obkroženem delu v drugi in tretji povedi; vprašanji napiši na črti.

Prvo dopolnjeno poved spremeni tako, da jo boš začel s *Ker*. (Pazi na vejico.)

Ker _____

Vprašaj se po tistem delu spremenjene povedi, ki se začne s *Ker* in konča z vejico; vprašanje napiši na črto.

22. Vstavi *potem ko* ali *medtem ko*.

_____ je razmišljal o domači nalogi, je na mizi zagledal zloženko o varni točki.

_____ je ponovno prebral zloženko, se je odločil za odhod v varno točko.

Vprašaj se po obkroženem delu v obeh povedih; vprašanji napiši na črti.

Poveži.

V prvi povedi sta predstavljeni

neistočasni dejanji.

V drugi povedi sta predstavljeni

istočasni dejanji.

Poved z neistočasnima dejanjema spremeni tako, da jo boš začel s *Preden*. (Pazi na vejico.)

Preden _____

23. Besede v oklepaju postavi v pravilno obliko in dopolni povedi. Povedi naj bodo smiselne in naj govorijo o Vesninem včerajšnjem dnevu.

Vesna (zateči se) _____ v varno točko.

(Potrebovati) _____ pomoč zaradi poniževanja sošolcev.

V varni točki (najti) _____ razumevajoče svetovalce.

Domov (priti) _____ pred večernimi poročili.